

Agóra Európa leendő kulturális fővárosában

Interjú Neveda Amáliával

A Nemzeti Művelődési Intézet szoros kapcsolatot tart a hazai és a Kárpát-medencei közművelődési intézményekkel, szervezetekkel, köztük stratégiai partnerként az agórákkal. A részükre életre hívott szakmai műhely aktív tagja az Agóra Veszprém Kulturális Központ is, melynek igazgatójával, Neveda Amáliával beszélgettünk.

Hévizi Róbert: *Hiszem, hogy a múltunk nagy hatással van egész életünkre. Ezért rendszerint meg is kérdezem interjúalanyaimtól: ön mikor találkozott életében először a kultúrával?*

Neveda Amália: Kicsi gyerekoromban nagyon-nagyon szerettem a művelődési házba menni, az egy külön program volt. Mindenféle szakkörre jártam kisgyerekként, és nagyon szerettem a kulturális bemutatókat, amit a kis falusi művelődési házban rendeztek, ahol laktam. Tehát már óvodásként valaminek a tagja voltam, és ez végig kísérte az életemet, mindig kellett valamit csinálnom. A pályaválasztásnál nem is volt kérdés, hogy mivel szeretnék foglalkozni. Nagy szerencsém volt, amikor gyakorlati helyet kellett keresni: kinyitottam

a telefonkönyvet és megkerestem a veszprémi, akkor városi művelődési központot, felhívtam az igazgató urat, és megkérdeztem, hogy gyakorlatra odamehetnék-e. Szerencsére igent mondott, és a gyakorlat óta ebben az intézményben dolgozom.

H. R.: *Milyen beosztásokat töltött be az intézménynél?*

N. A.: Amikor odahívtak dolgozni, egy kis könyvtárba kerültem. Akkor még az intézményhez tartoztak a lakótelepi könyvtárak, akkor klubkönyvtárnak hívták ezeket az épületeket. A Cholnoky lakótelepi könyvtárba kerültem művelődésszervezőnek. Az akkor inkább kistelepülés jellegű városrész volt, olyan típusú feladatokat láttunk el, mint most például egy kistelepülésen látnak el a szervezők. Hamar beleszöppentem a lakótelep életébe, megismertem a lakóközösséget, és ott dolgoztam két évig. Ebből fél évet párhuzamosan az anyaintézményben, a városi művelődési központban is tevékenykedtem (négy órát itt, négy órát ott, ahogy a munka engedte). Majd az igazgató úr hívására bekerültem, tehát abban

az intézményben, ahol most is vagyok, 1999 óta dolgozom. Nem sokkal később hozzám kerültek a nagyrendezvények, a Gizella napok, amiket jó pár éven keresztül szerveztem, és akkor még létezett a Vivace nemzetközi kórusfesztivál is. Illetve természetesen voltak klubok, szakkörök, amik hozzám tartoztak. 2000-ben egy óriási sikerű rendezvény felelőse voltam: az Egyiptom Nap keretében igazi múmiákat hoztam le és állítottunk ki. Véleményem szerint azóta sem volt ennyire sikeres és nagy látogatottságú kiállítás Veszprémben, ezt bátran állíthatom. 2008-ban az akkori igazgatóhelyettes nyugdíjba vonulása előtt megkért, hogy

pályázzam meg az igazgatói posztot. Nagyon sokat gondolkodtam, hogy szeretném-e én ezt. De az óriási erőt adott, hogy az igazgató szívesen adta volna át nekem, és így történt, hogy pályáztam, és végül engem választottak. 2008. december 1. óta töltöm be ezt a tisztséget. Ez a harmadik ciklus, amit vezetek.

H. R.: Jelenleg az Agóra milyen szerepet tölt be az életében? Kisebb településekkel is kapcsolatban áll az intézmény?

N. A.: Igen. A nyáron gyerekeket táboroztattunk nyolc héten keresztül. A jelentkezéskor bekért adatokból látszik, hogy honnan érkeznek, és elmondhatjuk, nagyon sok a vidéki. Tehát Veszprém 20 kilométeres körzetéből jöttek táborozó gyerekek.

Ha a többi programunkat nézzük, azokra is érkeznek még meszeszebről is. Az élethosszig tartó tartó tanulás elősegítésére nagy hangsúlyt fordítunk: az intézményünkben nonformális képzések vannak. Egy ilyen bútorfestő tanfolyamunkra például Győrből is érkezett résztvevő.

A megyei életben is aktív szereplők vagyunk. Ez szerintem közsönhető annak is, hogy a Nem-

Neveda Amália és Hévízi Róbert az interjúján

zeti Művelődési Intézet Veszprém Megyei Igazgatóságával nagyon szoros és jó kapcsolatot ápolunk, a szakmai napokat együtt tartjuk nálunk, és ezekre is szívesen mutatnak a környékbeli településekről a kollégák. De emberileg is nagyon szoros kapcsolatot tartunk fenn a környékbeli szervezőkkel. Kölcsönösen segítjük egymást a feladatokban.

H. R.: Agóráként mennyire ismerik a Nemzeti Művelődési Intézet munkáját? Nemcsak az igazgatóságát, hanem országosan gondolom.

N. A.: Mondhatom, hogy jól ismerjük. Pontosabban én magamtól merem állítani, hogy igen, mert

abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy a Nemzeti Művelődési Intézet vezetése oktatóként is számít rám a képzések során. Folyamatosan figyelemmel követem az intézet honlapját, így első kézből értesülök a hírekről. A megyei irodával nagyon szoros a kapcsolat, ismerjük egymást, figyelünk egymásra. Én személy szerint nagyon nagyra tartom a Művelődési Intézet tevékenységét, a módszertani munka kifelé talán nem olyan látványos, mint a rendezvényszervezés, de nagyon fontos tevékenység, és szakmailag annyira megalapozott, hogy bárki, bármikor számíthat a segítségükre, tudásukra; azokra az alapokra, amiket mi folyamatosan megkapunk ettől az intézettől.

H. R.: Az intézet Kárpát-medencére kiterjedő munkájáról mi a véleménye?

N. A.: Tavaly volt szerencsém Závogyán Magdolna ügyvezető asszonnyal és Dr. Juhász Erika szakmafejlesztési igazgató asszonnyal egy tanulmányúton részt venni Erdélyben és Szlovákiában is. A családom miatt kötődöm a Vajdasághoz is, így van rálátásom, és örülök neki, hogy nem maradunk csak itt az anyaországban, hanem magyarságra, mint egészen gondol az intézet. Nekem ez azért szimpatikus, mert úgy gondolom, így a külföldi kollégák is érezhetik

Az Agóra Veszprém Kulturális Központ épülete

a szakmai közösség erejét, hogy fontosak, hogy nincsenek egyedül szakmai kérdésben.

A munkába bekapcsolódó Kárpát-medencei szervezetek az elmúlt évek során sokat tettek azért, hogy a helyben élők magyarság-identitástudata megerősödjön azáltal, hogy most van egy anyaintézmény Magyarországon, aki pályázatokat ír ki, szakmai támogatást nyújt, programokat, képzést biztosít, további lehetőségeket kapnak a munkához. Én ezt nagyon fontosnak tartom.

H. R.: *Jelenlegi rohanó világunkban minden hihetetlenül gyorsan változik, alkalmazkodni kell a közművelődésnek is. Hogyan ítéli meg a közművelődés jelenlegi helyzetét?*

N. A.: Ez egy érdekes kérdés, mert akik benne dolgozunk, azt gondoljuk, hogy mi ehhez folyamatosan alkalmazkodunk. Ha jön egy új trend, a kultúrában dolgozó emberek az elsők, akik kapva kapnak az alkalmon és becsatlakoznak egy újdonságba. Most a világvármű alatt is jó példa erre az internetes közvetítések elterjedése, a hálózati építés interneten – rögtön megtaláljuk azokat a formákat, amelyek divatosak és segítik a közösségépítést. Ami számunkra nehéz, az a

Telt házú mézeskalács-díszítő tanfolyam

fiatalok ilyen módon való megszólítása. Főként az egyetemistákra gondolok. A kisgyerekek rendben vannak, a fiatal felnőttek, családok szintén, a nyugdíjasok is. Talán az egyetemisták azok, akiket mi nem tudunk úgy megszólítani ezen a felületen, ahogyan kellene-lehetne. De aki bejön az intézménybe, odajár hozzánk egy klubba, egy szakkörre, ők abszolút látják, hogy mi mivel foglalkozunk, mivel tevékenykedünk, és elismerik a munkánkat.

Azt gondolom, hogy a közösségi életnek mindig volt, és mindig lesz is jövője. Mert ez egy másfajta életérzést ad. Más elmenni egy

rendezvényre és odaülni valaki mellé, akit nem ismerek, de éppen ott van hely, és más egy csapatnak a tagja lenni, ahol mi együtt dolgozunk, egy közös ügyért. És ez nagyon fontos. Például a mi intézményünkben több mint 80 civil szerveződés működik. Ami nem jelenti azt, hogy ők mind bejegyzett szervezetek, de civil szervezetek és együtt vannak, együtt munkálkodnak. És ez az összetartó erő; ha valaki tartozhat valahova, az erőt ad, egészségesebbek lesznek, nem a problémáikkal foglalkoznak, boldogabbak, vidámabbak, és hozzánk tartoznak, szívesen jönnek az intézménybe.

Gyermekprogram az agórában

H. R.: *A Nemzeti Művelődési Intézet új székháza a közelmúltban készült el. Ahogy belépett, milyen érzések, gondolatok fogalmazódtak meg önben az épülettel kapcsolatban?*

N. A.: Hihetetlen az az erő, amit ez az egész épület sugároz. Már messziről is lenyűgöző a homlokzat, közelről pedig abszolút látszik, hogy az egész magyarságot ábrázolja. A magyarság, a kultúra, az együvé tartozás, a hit, a szeretet mind megjelenik rajta. Azt gondolom, hogy az épületnek van egy olyan kisugárzása, hogy ezt mindenkinek látnia kell. Régen is úgy volt, hogy aki nem tudott olvasni,

A Bessenyei György-díj átvétele 2020 augusztusában

a jelképeket értelmezte. Most, ha megállunk a ház előtt, le tudjuk olvasni a magyarság történetét. Én egy történelmi jelentőségű épületnek találok, mert benne van a múltunk, benne van a jelenünk, és benne van a jövőnk is.

H. R.: *Ha már a jövőt említi: ön milyen jövőképet rajzol, hogy látja, illetve hogyan szeretné látni a közművelődést az elkövetkezendő években?*

N. A.: Én nagyon bízom abban, hogy ha ezen a szinten maradunk, esetleg még följebb tudunk lépni, akkor ennek a presztízse is egy kicsit meg fog erősödni. Arra vágyom, hogy jöjjön el az az idő, mint régen, ahogyan én még gyerekként csodálkozva néztem fel arra, aki a kultúrában dolgozott, hogy ő letett elem valamit az asztalra. Kívánom, hogy sok ember érezhesse meg, hogy mi őértük dolgozunk, és hogy amiket mi teszünk, azt mindet a közösségért, a magyarságért, a településen élőkért tesszük. Előremutató az folyamat, ami elindult: hogy a felnőttoktatásban OKJ-s tanfolyamokat szervez az intézet, hogy van a szakmának felsőoktatási kimenete, az alapképzés, a mesterképzés, ez mind arra utal, hogy szükség van ránk, és szükség van a fiatalokra is, hogy megszeressék ezt a szakmát. A mi feladatunk,

akik ebben a szakmában tevékenykedünk, hogy megszerettessük ezt velük. Ahogy velem és minden kollégával megszerettették régen ezt a szakmát, nekünk is az a feladatunk, hogy azt a tudást, azt a lelkesedést, ami bennünk van, ezt át tudjuk nekik adni, mégpedig olyan formában, hogy ezen a területen meg is maradjanak.

H. R.: *A közeljövőben kulturális szempontból nagyon nagy esemény színhelye lesz Veszprém, hisz Európa kulturális fővárosává választották. Hogy állnak az előkészületek? Milyen feladata lesz az Agóranak ebben a programban? Kaphatunk egy kis betekintést a kulisszák mögé?*

N. A.: A Veszprém–Balaton 2023 Zrt. foglalkozik a pályázat megvalósításával, a kulturális intézmények pedig szorosan együttműködnek velük. Még csak 2020-at írunk, tehát 3 év múlva lesz ténylegesen a kulturális fővárosé a főszerep. Most az előkészítő mun-

kálatok folynak. Folyamatosan zajlanak az infrastruktúrával kapcsolatos tárgyalások, a programokról való egyeztetések, hogy melyik intézmény hogyan képzeli el a jövőjét ennek kapcsán, mit szeretne tenni Európa kulturális fővárosában. Mi a saját elképzeléseinket továbbítottuk a csapatnak, aki ezt összefogja, ők pedig majd kiosztják, hol van szükség ránk. Pályáztatni fognak majd rendezvényeket, tehát ha egy korszakalkotó ötlettel állunk elő, és ők azt támogatásra méltónak ítélik, akkor meg is valósíthatjuk azt. Nekünk, az Agóranak azért lesz fontos szerepünk, mert egy lakótelep kellős közepén vagyunk, tízemeletesekkel körülvéve. Teljesen más egy lakótelepi környezetben dolgozni, mint mondjuk egy családi házas környezetben, rengeteg ember várja oda a lakótelepre is a programokat. És mivel az EKF kiemelt célterülete a Jutasi úti lakótelep, ahol az intézményünk, az Agóra van, így azt gondolom, hogy nagyon sok feladatunk lesz majd 2023-ban. Készülünk is rá. A tervek megvannak, a megvalósítás az még várat magára, de apró lépésekkel mindig haladunk előre. Tavaly szeptemberben volt egy rendezvényünk, ami már az EKF égisze alatt zajlott, Filmek a falakon címmel; a lakótelepen egy tízemeletes ház falára vetítettünk filmeket. Az emberek babzsáktelből, kempingágyból nézhették a filmeket – a nagy sikerre való tekintettel idén is folytatjuk. Ez egy bevált rendezvényünk, ami reméljük, 2023-ra fog kiteljesedni.

Szeretnénk megfelelni Veszprémnek.

NEVEDA AMÁLIA művelődésszervező, okleveles kulturális mediátor, Bessenyei György-díjas közművelődési szakember. Több mint 23 éve dolgozik Veszprémben közművelődési területen, 12 éve vezeti az intézményt. 2013 óta a Kulturális Központok Országos Szövetségének alelnöke. Oktatóként közreműködik a Nemzeti Művelődési Intézet OKJ szakmai képzéseiben.